1809. No. 113

VRIESCHE COURANT.

WOENSDAG DEN 20STEN VAN HERFSTMAAND.

B R A S I L I E N.

RIO DE JANEIRO *den* 15 *van Bloeimaand.* De Heer *M. L. Weister*, Handel-Agent van Zweeden is den 5 dezer alhier aangekomen. De Zaakgelastigde van dat Ryk by het Hof van Brasilien is de Heer *Cansow*, voormaals Zweedsch Consul te Lisfabon.

Eene groote moeilykheid voor den Koophandel der Buitenlanders in dit Land fpruit uit het totaal gebrek aan Handelaars in 't groot; een elk die hier aankomt is verpligt om zelve zyne Koopwaaren in 't klein uit te venten, het welk hem een kostbaren tyd doet verliezen. Londen is alleen de plaats op welke men Wisfelbrieven kan trekken; in zo verre dat de Schepen, die hier aankomen, verpligt zyn zich van Credietbrieven op Londen te voorzien, ingevalle zy hunne Cargafoenen niet aanftonds zouden kunnen verkopen, het geen maar al te dikwyls zal gebeuren. De Zweedfche Schepen kunnen de voordeligfte Ladingen bekomen, het zy voor de Rivier de la Plata, het zy voor Maltha en Engeland. Men betaald 10 à 12 P. Sterl. per Engelfche Ton voor de Middelandfche Zee, en 9 à 10 voor Grootbrittannien. Men begint thans het Zweedsch Yzer te zoeken, alzo de ondervinding geleerd heeft dat hetzelve het Engelsch overtreft.

N O O R D - A M E R I K A.

RALEIGH, in het Noord-Carolina, *den* 18 *van Hooimaand.* Wy hebben nimmer een treuriger gebeurdnis te verhalen gehad, dan die den 5 dezer in het Graaffchap van Halifax heeft plaats gehad.

„ Een Jongeling van dit Graaffchap, genaamt *William Parker*, had zedert twee of drie Jaar zyn Hof gemaakt aan Miss *Dolly Griffin*, en men verwagtte derzelver ondertrouw. Echter had Miss *Griffin* hem zedert kort zyn affcheid gegeven. Den 5 dezer bevonden zy zig ter middagmaal by Mevrouw *Harris*, alwaar *Parker* zig met eenige lompheid jegens Miss *Griffin* gedroeg. Dit gedrag en eenige woorden die hy zig deed ontglippen, deed haar vermoeden dat hy eenig ernftig ongeval fmeedde; zy verzogt twee van haare vriendinnen haar tot 't Huis te verzellen. Toen zy by het Huis van haren Moeder gekomen waren, kwam *Parker* van agter een Hegge te voorfchyn, deed een Geweer fchot, die haar Arm verbryzelde en den Kogel ging door den Borst; zy viel ogenbliklyk. De Paarden verfchrikt, gingen op den hol en twee andere Dames werden omver geworpen. Toen laadde *Parker* koelbloedig weder zyn Geweer. De jonge Dames, die den fchrik onbeweegbaar maakten, fmeekten hem ze niet te dooden. Hy zeide dat hy dit voornemen niet had, dat hy zyn Geweer voor hem zelf laadde, vroeg hen een ftuk van hun Shal, hetwelk hy afrukte en gebruikte het tot een prop. Toen hy gereed was, ftelde hy de tromp van het Geweer tegen zyn Borst, en trok de Haan met zyn Voet over, het Geweer ketfte; hy zette den Vuurfteen aan, en de tweede maal ging de Kogel door zyn Borst. Hy ftruikelde naar de Hegge waar tegen hy fteunde en aan de jonge Dames vroeg om voor hem te bidden. Hy fleepte zig voort naar Miss *Griffin*, die zieltogende was, en viel aan haar zyde. Zy ftierven beide weinige ogenblikken daar na.

„ Miss *Griffin* was eene jonge Dame van zeer veel verdienfte, eenige Dochter van eene Weduwe die het gekerm en het fchieten hoorde, en op de plaats kwam in den ogenblik dat haar Dochter ftierf. *Parker* was bekend van een opvliegend karacter te zyn, en niets kon hem weerhouden."

B E T E R E N.

MUNCHEN *den* 3 *van Herfstmaand.* De razende Opftandelingen van Tyrol begaan zulke wreedheden aan de Krygsgevangenen, die de menschlykheid doen fidderen, en wier opnoeming onze tyden zou fchandvlekken. De beruchte *Hofer*, Herbergier in het Zand, Opperhoofd dier woedende Menfchen, noemt zich Gouverneur-Generaal van Tyrol, en Hertog van een naburig Land, (men weet niet, of in ernst of ten fpot;) ook draagt hy Ordenslinten. Te Insprnck verfchynt hy gedurig met een Geweer met dubbelden Loop, en twee Piftolen in den Gordel; zyn lange Baard hangt hem af tot op de Borst. Het fchynt, dat men tot op den Vreede met Oostenryk niet ernftig tegen de Tyrollers zal te werk gaan, maar dezelve blotelyk door een genoegzaam Cordon Troepen van uitvallen en plunderingen zal af houden; doch naderhand zal men wel ernftiger maatregelen tegen hen by de hand nemen.

S A X E N.

DRESDEN *den* 5 *van Herfstmaand.* Men weet alhier niets van de in buitenlandfche Dagbladen gemelde tyding eener reize van onzen Koning naar het Groot-Hertogdom Warfchau, waartoe, volgens dezelve, reeds alles wierd ingepakt; men ziet ook generlei aanftalten, welke eenige kommer voor derzelver gevolgen zouden kunnen verwekken. Wy hebben hier thans een Leger van 9 à 10 duizend Man, en verwagten nog meer; ook wordt alhier eene Nationale Garde van 10 Compagnien, elk van 100 Man, opgericht, om, des noods, tot verdediging der Stad gebruikt te worden. De Troepen hebben gister een Camp betrokken.

E N G E L A N D.

LONDEN *den* 6 *van Herfstmaand.* Het Gouvernement heeft van Lord *Chatam* de navolgende depêche ontvangen:

BATH *den* 29 *van Oogstmaand.*

Mylord! De Majoor *Bradford* heeft my de depêche overhandigd, welke uwe Excellentie my den 21 dezer gefchreven heeft, om my te gelasten zyner Majefteits betuigingen van voldaanheid aan den Luitenant-Generaal Sir *Eyre Coote*, aan de Generaals en andere Officieren, in het beleg van Vlisfingen gebruikt, en byzonder aan de Officieren van de Artillery en Genie, aan te bieden. Ik heb my gehaast, dien aangenamen last te volvoeren.

Door myne laatfte depêche heb ik de eer gehad uwe Excellentie myn voornemen aan te kondigen van my herwaards te begeven, en ik zou my zeer gelukkig geacht hebben indien ik U nu de voortgangen myner Armée te melden had; ongelukkiglyk is het myn pligt, uwe Excellentie aan te kondigen, dat volgens alle de van onderfcheiden kanten by my ontvangen berigten, berigten die zo eenftemmig luiden dat zy geen twyfel omtrent derzelver waarheid overlaten, de Vyand eene magt fcheen verzameld te hebben, geducht genoeg om my te overtuigen, dat de tyd gekomen was waarin myne inftructien my verpligteden, de Armée onder myn bevel te retireeren, dan zelfs, wanneer zy was ingewikkeld geweest in eene reeds gevorderde operatie.

Reeds by myne aankomst op het Eiland Walcheren had ik vernomen dat de Vyand eene aanmerkelyke magt op alle punten verzamelde; maar ik wilde niet te veel geloof hechten aan die Rapporten, en befloot om in myne onderneming te volharden tot dat ik ten volle zou overtuigd zyn dat alle zoort van verdere poging vruchteloos zou wezen.

Volgens alle de berigten, die ik gehad heb, beloopt de magt van den Vyand tusfchen Bergen-op-Zoom, Breda, Lillo en Antwerpen, daar onder begrepen die welke op den linker Oever gecantonneerd ligt, ten minften 35,000 Man; zy wordt zelfs veel hoger opgegeven in fommige Rapporten. Ik twyfel niet of eene Landing op de vaste wal zou mogelyk geweest zyn; maar daar het beleg van Antwerpen, eene Plaats waarvan het bezit alleen het verder doel der Expeditie had kunnen vervullen, in dezen ftaat van zaken volkomen onuitvoerlyk geworden was; zo zou die operatie eener Landing, zelfs dan wanneer zy gelukte, geen wezenlyk voordeel opgeleverd hebben, en de terugtogt der Armée, die niet zou nagelaten hebben weldra onvermydelyk te zyn, zou ons aan te veel gevaren bloot gefteld hebben. De geheele disponibele magt (en deze nam nog dagelyks af) welke ik op het Slagveld aanvoeren kon, na de Eilanden Walcheren en Zuid-Beveland van behoorlyke Garnifoenen voorzien te hebben, zou neergekomen zyn op 23000 Man Infantery en 2000 Man Cavallery, wanneer de nodige Detachementen om de Garnifoenen van Bergen-op-Zoom en Breda te obferveren, en om onze gemeenfchap te verzekeren, van het Hoofdkorps afgétrokken waren geworden; uwe Excellentie ziet met een oogopflag, hoe ontoereikende de magt zou geweest zyn, die my zou gebleven zyn, om de operatien tegen Lillo, Liefkenshoek, en in de laatfte plaats tegen Antwerpen voort te zetten, welke Stad, wel verre van in den ftaat te zyn waarin men ze had voorgefteld, integendeel volgens de naauwkeurigfte berigten, in eenen volkomen ftaat van verdediging is. Voeg daarby, dat de Schepen van den Vyand onder het Gefchut van het Kafteel gebragt en in veiligheid gefteld waren. In zulke omftandigheden, hoe fmertelyk het ook voor my is aldus de voortgangen geftuit te zien van eene Armée, wier goedgedrag en dapperheid my zo veel hoop gegeven hadden, zo gevoel ik dat myn pligt my geene andere party te kiezen overig laat, dan myne operatien perk te ftellen. Het zal altoos eene voldoening voor my zyn, te denken dat ik niet ligtvaardig de zekerheid der Armée en de reputatie der Wapenen van Z. M. in de waagfchaal gefteld heb.

Eene andere voldoening voor my is, dat ik my in overeenftemming bevinde met de eenparige denkwyze der Luitenants-Generaal van de Armée, welke ik heb voegzaam geoordeeld te raadplegen, meer uit achting voor hen dan ter oorzake van eenige perfoneele onzekerheid omtrent de party, welke te kiezen was. Er blyft my nog overig te zeggen, dat de uitwerkfelen van het luchtsgeftel in dit ongezond Jaargetyde zich ernftig hebben doen gevoelen, en dat het getal der zieken reeds by de 3000 is. Ik ben voornemens, my achtereenvolgende terug te trekken van de voorwaardfche pofitie, welke ik op dit Eiland heb, en naar Walcheren eene genoegzame magt over te brengen om die gewigtige bezitting te waarborgen. Ik zal vervolgens infchepen hetgeen my aan Troepen overig blyft, en ze gereed houden om de verdere orders van Z. M. uit te voeren die ik met veel ongeduld zal verwachten.

Ik ben, enz. (*getekend*) C H A T A M.

De Admiraliteit heeft van Sir *Richard Strachan*, eene Depêche over het zelfde onderwerp ontvangen, en gemeend daarvan niet dan het volgende uittrekfel te moeten publiek maken:

Aan Boord van het Schip the Saint Domingo, *voor Bath*, *den* 27 *van Oogstmaand.*

Ik heb U, ter onderrigting van hunne Excellentien, te melden, dat de Platboomde Schepen, van boord van alle foort van Schepen genomen, vereenigd zynde, en alle fchikkingen van den kant der Marine gemaakt zynde, om de Armée by Zandvliet te ontfchepen op een te voren erkend punt, ik my verveelde van niet te horen fpreken van de voornemens welke de Graaf *van Chatam* hebben kon; ik adresfeerde my dienvolgends den 24 aan zyne Excell. Den volgenden dag befpeurde ik, dat hy nog geen befluit genomen had, onder voorwendfel dat de magt van den Vyand aangroeide, en dat de Armée door ziekten leed; ik vernam ook, dat hy om de Generaal-Officieren gezonden had om met hun te raadplegen. In den ochtend van den 26 fchreef ik aan zyne Excellentie, en begaf ik my aan Land met Schout-by-Nacht *Keats*, naar de plaats der vereeniging van den Luitenant-Generaals der Armée. Ik vond ze ftellig van mening, dat het onmogelyk was om iets tegen Antwerpen te ondernemen met eenigen fchyn van fucces. „ Het Jaargetyde was te ver gevorderd, de magt van den Vyand groeide aan, de onze verminderde door de ziekten, de inneming van Lillo en Liefkenshoek zouden den uitflag der Expeditie niet verzekeren zonder de bemagtiging van Antwerpen; het Land in de nabyheid dier fterkten was onder water gezet." Dit waren de beweegredenen die men in het midden bragt, en het ftellig gevoelen dier Officieren was, dat de Armée die verfchillende punten niet moest aantasten. Ik had reeds, op de onbeperkfte wyze, alle foort van byftand van den kant der Marine aangeboden, om die fterkten te bemagtigen en om alle verdere operatien der Armée te onderfteunen. Begrypende, dat het voorwerp der deliberatien van de Generaals geheel Militair was, verwyderde ik my met Sir *Keats*. De Schepen van den Vyand, die ongeveer 5 mylen boven Antwerpen waren, zyn weer afgezakt; zy hebben langs de Rivier, tegen over de Stad, post gevat, uitgezonderd 2 Schepen van Linie, die veel lager en boven Liefkenshoek liggen; 4 Fregatten zyn ook Lillo naderby gekomen; een onmetelyk aantal kleine Kanonneervaartuigen, en daar achter 60 Brikken met Kanon en Mortieren, eene halve Maan vormende, liggen aldaar in Linie. De Battery tusfchen Lillo en Fredrik-Hendrik is voltooid; zy is van 10 ftukken Gefchut. De Vyand is door het vuur onzer Bombardeer-Galjoten genoodzaakt geweest, om de Battery, die hy in den Doel oprigtte, te verlaten.

De *Morning-Chronicle* laat, by de mededeling der bovenftaande Stukken, daarop de navolgende aanmerkingen volgen:

„ De grootfte uitrusting, welke de Britfche Stranden immer zagen vertrekken; eene Wapenrusting van 700 Zeilen, waaronder men 100 Schepen van Oorlog telde, en waarop zich byna 100,000 ftrydbare Mannen, zo van de Land- als Zeemagt bevonden; eene Wapenrusting, die zo veele moeiten gekost en zulke onmeetlyke uitgaven veroorzaakt heeft; deze Wapenrusting is op het punt van naar Engeland terug te keren, zonder zelfs beproefd te hebben om het eerfte doel harer ondernemingen te vervullen. 17000 Man en 10 Fregatten hebben 15 dagen befteed om zich van het Eiland Walcheren meester te maken. Er zyn ten minften in de Armée 23,000 Man die geen Snaphaanfchot gedaan hebben; de Cavallery heeft geen gelegenheid gehad om te ageren; een gedeelte zelfs is niet ontfcheept geweest; de geheele Vloot keert terug zonder eenige operatie gedaan te hebben. Het eenig uitwerkzel dier reusachtige toebereidzelen is, ons te verlagen in de oogen aller Natien en in ons eigen gevoel. De aanwinst is niet het twintigfte gedeelte waard van het geen zy gekost heeft, wanneer het zelfs ons belang was die te behouden, en dit in onze magt ftond, hetgeen zo niet is.

„ Wat heeft dan Lord *Chatam* in den tusfchentyd van den 15 tot den 29 van Oogstmaand gedaan? Het is klaarblykelyk uit den Brief van Sir *Richard Strachan*, dien men flechts voor een gedeelte om goede redenen publiek gemaakt heeft, dat onze gantfche Marine verontwaardigd is over de wyze waarop zich de Generaal der Landmagt gedragen heeft.

„ Het geen in het Rapport zelve van Lord *Chatam* het duidelykfte is, is dat de Ministers van den beginne af aan gehandeld hebben met eene volflagen onwetendheid van alle de omftandigheden die hunne befluiten en operatien hadden moeten befturen. Het fchynt, dat zy zich verbeeld hadden dat Antwerpen eene geheel open Stad was. Dit heeft Lord *Chatam* aanleiding gegeven om hen te onderrigten dat, verre van in den armzaligen ftaat te zyn waarin men ze voorgefteld had, zy zich integendeel bevond in eenen volkomen ftaat van verdediging. Men zou zeggen, dat zy hun plan gegrond hadden op die dwaze berekening, dat de Vyand wachten zou tot zy alle hunne middelen van aanval gereed zouden hebben om daarna zyne middelen van verdediging te organifeeren.

„ Men wil, dat een gedeelte onzer Armée niet naar Engeland zal terug komen, maar tot eene andere Expeditie beftemd is. Wy kunnen ons niet onthouden van te fchrikken op het denkbeeld van het Minifterie zulk eene mislukking te zien goedmaken door eenigen trek van wanhoop."

D U I T S C H L A N D.

MUNSTER *den* 9 *van Herfstmaand.* Men heeft hier door byzondere Brieven uit Berlin de volgende omftandigheden vernomen: „ Schoon men veele geruchten over de reis des Konings naar zyne voormalige Hoofdftad verfpreid heeft, zyn ze echter alle zonder grond geweest. De Staatkundige betrekkingen van Pruisfen fchynen toen de vastheid nog niet gehad te hebben, zo als men waande, en beter onderrigte Lieden zyn van mening, dat hier omtrent de afloop der Oostenrykfche zaken eerst eenige zekerheid moet doen blyken. Het geen zulks waarfchynlyk maakt, is het verbreide berigt, dat de Garde nu binnen eenige dagen in Berlin zullen inrukken; eene gebeurdnis, uit welke veele willen afleiden, dat ook de Koning zelf ons onverwagts zal verrasfchen. Dat de betrekking van Pruisfen met Frankryk thans op een goeden voet ftaat, fchynt de deelneming te bewyzen, met welke de Franfche Gezant te Berlin den geboortedag des Konings gevierd heeft. Hy gaf een Dejeuné dinatoir en zyn Hôtel was 's avonds verlicht. Het minst is het zaake van afftanden, die van Pruisfifche zyde zouden volgen, wyl dagelyks nieuwe fchikkingen en organifatien plaats vinden, die geene onzekere bezigheid, althans niet voor onze ftreek, aanduiden. In de Munt te Berlin word fterk gearbeid en van het gemunt Zilver, het welk omtrent twee en een half Millioen zal bedragen, enkel in Daalers, word in Vaten gedaan en blyft tot nader bevel liggen. Het maakt thans in die Hoofdftad een groten indruk, dat het Sequester, waarmede in het Hertogdom Warfchau het gehypothikeerde vermogen der Pruisfifche Onderdanen belegd is, opgeheven zou worden. Door eene overeenkomst tusfchen de Keizer *Napoleon* en den Koning van Saxen ge-

floten, zyn den laatften alle veranderingen der Pruisfifchen op het Hertogdom Warfchau afgeftaan. Ingevolge daarvan is aan alle Hertoglyke Schuldenaars bevolen Capitalen en Renten aan Pruisfifche Onderdanen toekomende in de Schatkist van Warfchau te ftorten. Men rekent de masfa der Schulden, daar onder begrepen het geen de Bank, Zeehandel, Weduwen Kasfen, een groot aantal Gestichten en een groot getal Particulieren aan Zuid-Pruisfen voorgefchoten hadden, op 60 Millioenen. Door de terughouding van zulk eene aanmerkelyke fom aan Capitaal en Renten is eigenlyk ten deele de groote verlegenheid ontftaan, waarin Pruisfen zig thans bevind. Deze opheffing van fequester zou op de Pruisfifche Staatspapieren, die zich nog fteeds in zeer wankelenden toeftand bevinden, eenen gunftigen invloed kunnen hebben.

In het Pruisfisch Fabrieken fysthema zou weldra een zeer aanmerkelyke verandering kunnen plaats hebben. Het is namelyk zake om alle Buitenlandfche Fabriekwaaren den inv.er toeteftaan, mits betalende 8 twee-derde per Cent. Voor Oost- en West Pruisfen is dit reeds bepaald; doch men fchynt nog niet daar mede het eens te zyn; of het tot op de Mark uitgeftrekt zal worden. Het minst bemoeyen zich de onderfcheiden partyen, voorftanders van het fysthema van Nyverheid en Landbouw, in de Dagbladen zo wel, als in Schotfchriften, hunne onderlinge befchouwingen te doen gelden.

HAMBURG *den 12 van Herfstmaand.* Volgens de Brieven van Koppenhagen van den 5 dezer, heeft een party Engelfche Prys-goederen, meest in Oost-Indifche witte Waaren beftaande, welke dezer dagen aldaar verkogt worden, ook buitenlandfche Koopers uitgelokt, en worden tot zeer hooge pryzen betaald, zo dat zy wel 600 duizend Ryksdaalders zullen opbrengen. De overflag, die men er van gemaakt had, was veel laager.

Te Koppenhagen was reeds een Zweedsch Schip aangekomen met 3000 Tonnen Spaansch Zout, welke die week zouden geveild worden.

Volgens de berigten van Tonningen begint de Handel dier Stad thans weder te herleeven. Er zyn aldaar by de 50 Amerikaanfche Schepen aangekomen, waar van de meeste eene Lading van meer als 100 duizend Ryksdaalders waarde in hebben. De vragtvaarten naar de Grenzen, en met Retourladingen terug, zyn dienvolgens zeer drok, en doen aan een vorig tydvak herinneren. De Ton Rogge wordt thans verkogt voor 3 Ryksd. en 1 Mark, de Tarwe à 4 en 5 Ryksd. En aangezien de Oogst in dit Jaar overal zeer voordeelig uitvalt, en nog oude voorraad voorhanden is, denkt men dat de Koornprys eerder zal daalen dan ryzen.

Zyne Majefteit de Koning van Westphalen, jongfte Broeder van zyne Fransch Keizerlyke Majefteit, is den 7 dezer te Brunswyk aangekomen, en zou den volgenden dag naar Hanover voortreizen, in welke Stad groote aanftalten gemaakt worden, tot den plegtigen ontvangst zyner Majefteit. De Magiftraat der oude en nieuwe Stad zal den Koning 250 fchreden buiten de Poort tegemoete gaan; by de inkomst zyner Majefteit zullen al de klokken een half uur luiden, en de geheele Stad zal geïllumineerd worden. Reeds is het Koningl. Slot en het Paleis des Hertogs van Cambridge in behoorlyken ftand gebragt; ook is den 8 dezer bereids een gedeelte der Garde du Corps van zyne Majefteit, en 100 Man ligte Paarden van de Garde des Konings, in Hanover aangekomen. Het gevolg zyner Majefteit, die van omtrent 1000 Man Koningl. Gardes vergezeld wordt, heeft by elke Postrust 80 extra Post-Paarden nodig.

F R A N K R Y K.

BRUGGE *den 7 van Herfstmaand.* Er zyn nog, in het gezigt van Sluis, 58 Engelfche zeilen voorbygekomen, zettende coers naar Engeland; maar zonder den weg langs Oftende en Blankenberg te nemen.

EKLOO *den 9 van Herfstmaand.* De Vyand is nog fteeds in vollen aftogt, en, volgens de fchikkingen, die hy maakt, is er alle reden te hopen, dat hy zelfs bedacht is het Eiland Walcheren te ontruimen. Het gebrek aan water, de ziekten en de ontzaggelyke onkosten, welke het behouden van die kortftondige verovering zouden naar zich flepen, fchynen den Vyand dit befluit te hebben ingeboezemd. Men denkt, dat het getal der zieken de helft van dat der Engelfche Soldaten is. Volgens het geen blykt, wilde de Admiraal volhouden; maar de oude *Chattam*, die het bederf van zich zelven benevens dat der zynen vooruit zag, heeft liever verkozen, met zyne byhebbende koortfigen naar Londen terugtekeren, en zig aan de befpotting van het gepeupel blootteftellen, dan de haat en wraak van hetzelve te belopen, door niemand terug te brengen.

ANTWERPEN *den 9 van Herfstmaand.* De Generaal *Rostollant* legt de bezigheden als Opperhoofd van den algemenen Staf des Legers van Antwerpen neder, om dezelve, by het Leger van het hoofd van Vlaanderen te vervullen. Hy wordt vervangen door den Generaal *Hastrel*, welke van Weenen komt, en Schoonbroeder is van Z. E. den Hertog van Velletri, Minister van Oorlog. De Engelfchen gaan voort met zich intefchepen. Alle de Vlugtelingen, die van Vlisfingen komen, melden, dat de Vyand weinig hoop voedt, deze Plaats te behouden. In den Krygsraad, door de Opperhoofden des Engelfchen Legers gehouden, en waarin de vraag behandeld werd, te weten, of men eenen algemeenen aanval op Antwerpen zoude doen, was Lord *Chattam* alléén niet van deze meening en verwierp volftandig alle de voorftellingen, die hem gedaan werden. Hy zeide, dat de meest zekere berigten hem verkondigden, dat een talryk Leger Linietroepen, verfterkt door 40,000 Nationale Garden, in den omtrek verzameld was; dat men in alle Franfche Provintien te wapen liep; dat iede ren dag nieuwe magt aankwam; dat het onvoorzigtig was, de keur der Britfche Troepen opteofferen en eenen Veldflag aantegaan, waarvan de uitflag zeer twyfelachtig was, met een Leger, dat geducht fcheen, en daarenboven, aangevoerd werd door een Man als *Bernadotte.*

Wy genieten thans de diepfte rust; naauwelyks behouden wy de herinnering der onrust, die wy eenige dagen geleden gehad hebben. Z. E. de Generaal Senateur *Colleaud*, Gouverneur van de Stad, heeft heden den Maire verzocht, hem openbare Gebouwen aantewyzen, om er de Troepen in te huisvesten. Tot dezen dag hebben dezelve by de Inwoners gehuisvest, welke by deze gelegenheid eenen yver en eene zelfopoffering getoond hebben, die men niet genoeg kan roemen.

De Heer *Robinet*, die te Brusfel de bezigheden van Ordonnateur der 24fte afdeling waarnam, verrigt die van Opper-Commisfaris-Ordonnateur van het Leger. Heden zyn binnen onze muren gekomen een Battaillon van de Maas en een Battaillon van het 3de Provifioneel Regiment. De Heer *Bellefin*, Officier van Gezondheid, die den Scheeps-Capitein *Robin* vergezelde, toen dezelve het Fort Bath is gaan verkennen, is tot Opper-Geneesheer van de Marine te Havre benoemd.

Den 10 van Herfstmaand. Men verneemt op het oogenblik, dat de Engelfchen het Eiland Schouwen, hetwelk een der Zeeuwfche Eilanden is, insgelyks hebben verlaten. De berigten, nopens hunne ontwerpen betrekkelyk Vlisfingen, verfchillen nog altoos zeer veel. Volgens fommigen, zyn zy bezig het Dok te dempen en de publieke Gebouwen te flechten; volgens anderen, integendeel, verfterken zy de Stad met voornemen, zich in dezelve te handhaven.

H O L L A N D.

AMSTERDAM *den 15 van Herfstmaand.* By onderfcheiden Koninklyke Befluiten, van den 13 dezer Maand, zyn gedaan de navolgende benoemingen, als:

Van den Heer . . *Sucrman*, tot Hoogleeraar in de Genees-, Ontleed- en Heelkunde, aan de Univerfiteit te Harderwyk.

Van den Heer *A. van der Heim*, Commisfaris tot het werk der Verponding, in het Resfort Dordrecht, Arrondisfement Yffelmonde, tot Commisfaris tot het werk der Verponding in het Resfort en eerfte Arrondisfement Rotterdam, in plaats van den Heer *Godin van Westfeenen*, in die qualiteit verplaatst in het Resfort en eerfte Arrondisfement Utrecht.

Van den Heer *P. J. van der Goes*, Commisfaris tot het werk der Verponding, in het Arrondisfement Aurich, tot Commisfaris tot het werk der Verponding in het Resfort Dordrecht, Arrondisfement Yffelmonde, in plaats van den Heer *A. van der Heim.*

Van den Heer *F. Beudt Junior*, gewezen Commis by de Directie der gefupprimeerde Utrechtfche Lotery, tot Commisfaris tot het werk der Verponding in het Arrondisfement Aurich, in plaats van den Heer *P. J. van der Goes.*

*** F. VAN LOON, Commisfaris tot het werk der Verponding in het Resfort Sneek, Arrondisfement Rauwerd, adverteert aan de belanghebbende: Dat hy overeenkomftig zyner Majefteits Wet van den 13 van Sprokkelmaand dezes Jaars, en daar toe bekomene authorifatie van den Heere Land-Drost van den 9 dezer, tot de Ontvangst van de vervroegde Verponding over Ao. 1809, zitting houden zal op de gewone Plaatzen van dit Arrondisfement, Weidum, Irnfum en Warga, te beginnen met Maandag den 2 van Wynmaand eerstkomende, en voortdurende tot en met den 15 van Slagtmaand daaraanvolgende. De betaaldagen voor elke Gemeente beftemd als mede de wyze van de betaling ten opzigte van de Gebouwen en Landeryen, zal telkens acht dagen te voren aan de Ingezetenen door huifelyke aanzegging van de Dorpregter zo duidelyk mogelyk worden bekend gemaakt. Intusfchen iemand genegen zynde zyn Fournisfement eerder aftedoen, kan dagelyks op de gewone uren, by hem Commisfaris tot de voorzeide 2 van Wynmaand teregt komen.

IRNSUM den 18 van Herfstmaand 1809.

De Commisfaris voornoemd,
F. VAN LOON.

*** Heden verloste, door Gods goedheid, gelukkig van een welgefchapen ZOON, *TJITSKE WIEBES TIELEMAN*, geliefde Huisvrouw van

HEEG den 27 September 1809. ANNE ANNES VISSER, JR.

Z E E - T Y D I N G E N.

Den 15 van Herfstmaand in Texel binnen gekomen J. R. Tuntelder, van Teneriffe. De wind Oostelyk.

Uitgezeild P. Delano, naar St. Majo. J. Gawn, naar St. Petersburg.

De Franfche Kaper *le Brave*, Capt. Zwardorf, na Zee.

De Amerikaanfche Schooner van Oorlog *le Entreprife*, Luit. J. Trippe, na Zee.

Den 16 dito niets gepasfeerd. De wind Zuid-West.

Gisteren avond is binnen gekomen O. T. Smit, van Teneriffe.

Den 17 dito binnen gekomen T. Claafen, van Stavanger; gepasfeerde nacht is op de Wester op Texel geftrand het Koffchip *Catharina*, Capt. J. Wilkes, komende van Londen, gedestineerd naar Helgoland, de Equipagie is geborgen. De wind Noord-West. Niets uitgezeild.

Den 14, 15 en 16 dito in het Vlie niets gepasfeerd. De wind Noord-West en Zuid-West.

Den 12 dito te West-Terfchelling binnen gekomen H. Kröger, van Teneriffe. T. D. de Ruiter, van Feroe. De wind Noord Noord-West. Niets uitgezeild.

Den 13, 14 en 15 dito niets gepasfeerd. De wind Noord-West.

AMSTERDAM *den 16 van Herfstmaand.* Volgends een Brief in dato den 12 dezer, is in de Banne van Schoorl, in den vroegen morgen, geftrand het Brikfchip *de Vrouw Alida*, Capt. J. Schreuder, met Zout; van het Volk is flechts een Matroos geborgen.

PRYZEN DER BATAAFSCHE RESCRIPTIEN EN ANDERE EFFECTEN,

zo als dezelve waren den 16 van Herfstmaand 1809 op de Beurs te Amfterdam.

Bataaffche Refcriptiën				Dito Neg. 30 Mill. 1808	7	pCt.	83¾ à 84
Losbaar na de Vreede	4	pCt.	48¾ à 49¾	Neg. 20 Mill. 1809	6	pCt.	94¾ à 95¾
Geforc. 1795 en 1796	2½	pCt.	32¾ à 33¾	Gelderf. Schavergoed.	4	pCt.	47½ à 48¾
Vrywillige Neg. 1797	5	pCt.	59½ à 60	Brabandfche dito	4	pCt.	47½ à 48¾
Schuld-Brieven	2½	pCt.	32¾ à 33¼	Oblig. Rusland by Hope	5	pCt.	82 à 82¾
Dito, dito	3	pCt.	37¾ à 38¾	Oblig. Weenerbank	5	pCt.	33 à 35
Dito Negot. van 1804	5½	pCt.	65 à 66	—— Dito	4½	pCt.	30½ à 31½
20 Jarige Rent. van dito	5	pCt.	38 à 38½	—— Dito	4	pCt.	30½ à 31
Losrenten van 1802	2½	pCt.	32¼ à 33	Dito by Ozy en Zoon	5	pCt.	32 à 32¾
Dito van 1800	3	pCt.	37¼ à 38	Dito by dito	4	pCt.	28 à 29
Dito van 1798 en 1799	3½	pCt.	42 à 42¼	Certificaten dito	5	pCt.	26¾ à 27
Dito van 1801	3½	pCt.	42 à 42½	Geconfol. Infcriptiën	5	pCt.	à
Dito Dom. ——	4	pCt.	77 à 77½	Dito Certificaten	5	pCt.	79½ à 79¾
Dito 1802	5	pCt.	61 à 61½	Bank Actien			f 580 à 585
Dito Neg. 40 Mill. 1807	6	pCt.	99 à 100	Obligatien Zweeden	5	pCt.	76 à 76½

HET GEMEENTE BESTUUR DER STAD BOLSWARD, looft uit eene Præmie van EEN HONDERD en VYFTIG GULDENS, boven de VIER DUKATEN, die van den Lande betaald worden aan die genen, die zich by hetzelve zal aandienen, als Vrywilliger in het Vriesch Battaillon te Leeuwarden wordende opgericht, en EEN DUKAAT voor den Aanbrenger, mits de grootte van Vyf Voet, Twee Duim, Rhynlandfche Maat hebbende, en in de Jaaren van 18 tot 40 vallende.

Op last van het Gemeente Beftuur voornoemd,
T. CANTER VISSCHER, *Secretaris.*

VAN WEGENS DEN BALJUW BENEVENS HET GEMEENTE BESTUUR VAN HEMELUMER OLDEPHART EN NOORDWOLDE, wordt den Belanghebbenden verwittigd, dat de Floreen Ontvangers *A. COOPMANS* en *A. van VELSEN*, wegens Hemelum, Oudega, Kolderwolde, Nyega en Elahuizen, van hunne gehoudene Adminiftratie in die qualiteit over den Jaare 1 Maart 1808 verfchenen, Rekening zullen doen op navolgende dagen, tyd en plaatfen, t. w.

Wegens Hemelum, op Donderdag den 28 van Herfstmaand 1809, 's morgens om 10 uren aldaar in de Kerk.

Wegens de vier laatstgemelde Dorpen, op Vrydag daar aan volgende den 30 dito, en wel bepaaldelyk 's morgens 10 uren voor Oudega, en 11 uren voor Kolderwolde, telkens in de Kerk te Oudega; en 's namiddags 1 uur voor Nyega, en 2 uren voor Elahuizen, telkens in de Kerk te Nyega.

Zullende by die zelfde gelegenheid aan de Floreenpligtigen de nodige Voorftellen worden gedaan, met betrekking tot de nog onafbetaalde goede floten van Rekening van vorige Jaaren, ten laste des Heeren *D. B. van der Haer*; wordende overzulks de Floreenpligtigen tot het bywonen dier byeenkomften uitgenodigd, en by deze daartoe opgeroepen.

KOUDUM den 10 van Herfstmaand 1809.

Van wegens Baljuw en Gemeente Beftuur voorn.,
G. KEUCHENIUS.

Men zal op Zaturdag den 23 van Herfstmaand (September) 1809, 's morgens præcys te 10 uur, by de Zoutkeet Maltha aan de Geeuw onder Sneek, in publieke Veiling præfenteren te Verkopen: 70 Eeken BALKEN, van 40 tot in de 70 Voeten lang. 7 à 8 Ladingen Eeken HOUT. Als mede een parthy mooy KROMHOUT. 40 à 50 Dennen BALKEN. 40 Rynfche Greenen MASTEN, van 50 tot 60 Voeten lengte. 2 Ladingen Inlandsch Greenen HOUT. Een parthy 30 Voets JUFFERS, en het geen meer genummert zal leggen.

NB. De Gegadigden kunnen verzekert zyn, dat het in deze Advertentie genoemde HOUT, op de dag der Veiling, op de Wal zal worden gevonden.

DR. W. MEURS, Secretaris van Wymbritzeradeel, zal op Dingsdag den 26 van Herfstmaand 1809, 's nademiddags 2 uur, ten huize van de Castelein *J. Dalsma*, in de Herberg de Witte Arend te Sneek, na bekomen Confent van den Hove van Vriesland, publiek præfenteren te Verkopen:

I. 8 Pondematen GREIDLAND, gelegen te Goijenga, by wyl. *Bauke Willems* als Eigenaar en *Ale Jelles* als Huurder in gebruik geweest, belast met 1 Floreen en 10 Strs. per Pondemate Maalgeld, St. Petri 1810 vry van Huuringe te aanvaarden.

II. 7 Pondematen DITO aldaar, by *Doede Gerrits* en *Jorrit Willems* in gebruik geweest, belast met één Flor. 17 Strs., St. Petri 1810 vry van Huuringe te aanvaarden.

III. 2½ Pondemate DITO mede aldaar, by wyl. *Bauke Willems* als Eigenaar gebruikt geweest, belast met ½ Floreen en 10 Strs. per Pondemate Maalgeld, St. Petri 1810 vry van Huuringe te aanvaarden.

De Floreenpligtige Ingezetenen van den Hervormden Godsdienst, worden geconvoceerd, om op Vrydag den 22 van Herfstmaand aanftaande, 's morgens ten elf uuren, te compareeren in de Kerk van den Dorpe Ysbregtum, om in Perfoon of by behoorlyke Volmagt, te Stemmen een PREDIKANT, in de vacerende Hervormde gecombineerde Gemeente van Ysbregtum, Tjalhuizum en Tirns, en zulks volgens het Reglement daar van zynde.

YSBREGTUM den 5 van Herfstmaand 1809.

Uit Naam der Kerkenraad van voorn. Gemeente,
ABE TJEERDS en CORNELIS DURKS.

De Ondergetekende, thans wonende op de Noordkant van de Tuinen Lt. B No. 68. te Leeuwarden, overgekregen hebbende de WYN NEGOTIE van zyn Vader de Koopman *JACOB DE HAAN*; recommandeert zich in het Verkopen van allerhande zoorten van WYN, BRANDEWYN, Hollandfche en Vriesfche GENEVER, als mede allerhande zoorten van LIQUEREN en PUNCHS; belooft een prompte en civiele behandeling.

FREDERIK JACOBS DE HAAN.

***** De Boekverkoper C. L. v. ALTENA, zal in 't Nederduitsch vertaald uitgeven: I. ANTONIE WESTAU, *eine Gefchichte aus dem Sudlichen Deutschland.* II. *Vorlesfungen uber den Begriff der Rechtswisfenfchaft*, von D. KARL CHRISTIAAN KOHLSCHUTTER. III *Uber die Natur und Heilart der Faulfieber, nebst bemerkungen uber verfchiedenheiten Eintheilungen und Kurmethoden der Fieber uberhaupt*, von D. AUGUST FRIEDERICH HECKER; waarvan de Origineele Exemplaren aan de Burgemeester dezer Stad zyn vertoond.

By bovengemelde Boekverkoper zyn te bekomen, allerhande foorten van Muzykftukken voor alle Inftrumenten, als: *Concerten, Quatuors, Trio, Du'os*, enz., waarvan hy een fchoon Afortiment voorhanden heeft; als mede S. Fyne geftempelde Speelkaarten.

Te LEEUWARDEN, ter Drukkery van JOHANNES SEYDEL en MATTHYS KOON.